

2024-10-23

Sid 1 (5)

Förslag till Gävle kommunfullmäktige för
beslut 2024-11-25

Ägardirektiv för Gävle Hamn AB 2025-2028

1. Bolaget som organ för kommunal verksamhet

Bolaget är en organisatorisk enhet i Gävle kommunkoncerns verksamhet och således ytterst underordnad kommunfullmäktige.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet och bolagets förhållande till kommunen genom

1. Företagspolicy
2. Bolagsordning
3. Kommunens vision, värdegrund samt varumärkesplattform
4. Kommunövergripande mål
5. Ägardirektiv (i form av detta ägardirektiv och särskilda ägardirektiv i form av policy, reglementen, riktlinjer mm)
6. I förekommande fall avtal mellan kommunen och bolaget

2. Kommunens direktivrätt

Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa utfärdade ägardirektiv om de ej står i strid mot tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag eller författning.

3. Bolagets verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet anges till sin art i bolagsordningen.

Bolaget får därutöver inte driva verksamhet eller vidta åtgärder som inte är förenlig med den kommunala kompetensen. Bolaget ska i sin verksamhet också tillämpa de

G Ä V L E K O M M U N

Gävle kommun, 801 84 Gävle. *Besöksadress* Stadshuset, Drottninggatan 22.

Tfn 026-17 80 00 (vx). *Fax* 026- 12 54 56

gavle.kommun@gavle.se

www.gavle.se

kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna om inte annat särskilt anges.

4. Syfte med bolagets verksamhet

Före ändring;

- Gävle Hamn utgör ett viktigt gods- och logistiknav för hela Mellansverige. Gävle Hamn skall vara det självklara godsnavet för sjötransporter i vår region och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i vår region.
- Gävle Hamn AB ska ha en ledande roll i utvecklingen av Gävleregionen som ett regionalt logistiskt centrum. Gävle Hamns utveckling ska medverka till att regionens behov av effektiv hamnkapacitet kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Det ska ske i lämpliga former av samverkan med andra intressenter och myndigheter.
- Bolaget skall i nära samverkan med Gävle kommun, regionala organ och statliga myndigheter verka för en infrastruktur som ger god tillgänglighet till hamnområdet.
- Bolaget skall aktivt medverka i utbyggnaden av landinfrastruktur och logistiklösningar som syftar till att utveckla tillgängligheten till hamnens verksamhet. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s förändring, den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav. Bolagets verksamhet skall bygga på sunda ekonomiska kalkyler.
- Bolaget har uppdraget att tillse att hamnordningen efterlevs.
- Bolaget ska utöva tillsyn och trafikkoordinering inom hamnområdet och tillse att fartygstrafiken följer sjövägsregler och i övrigt respekterar regler om säkerhet och ordning inom farleder och hamnområdet.
- Bolaget överlåter ansvaret för driften terminalverksamheterna till en privat operatör. Villkoren för överlåtelsen regleras i ett långsiktigt koncessionsavtal.
- Bolaget har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik terminalverksamhet. Gävle Hamn AB skall medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga och säkra hamn- och logistikjänster för att möjliggöra fortsatt tillväxt. Tillgängligheten i terminalerna skall garanteras på en icke-diskriminerande grund.
- Bolaget skall själva, och i samverkan med andra kommunala verksamheter aktivt skapa förutsättningar för hamnrelaterade nyetableringar både innanför och utanför nuvarande hamnområde.
- Bolagets utveckling skall ske med långsiktighet och uthållighet.
- Bolaget skall säkerställa en stabil ekonomisk utveckling, med en för branschen tillfredsställande soliditet, för att skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör

ett långsiktigt agerande.

- Bolaget ska medverka till en långsiktigt hållbar utveckling genom att i alla verksamheter bedriva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete i enlighet med Gävle kommuns miljöstrategiska program som syftar till att uppnå de lokala miljömålen och minimera negativ miljöpåverkan.

Efter ändring;

Gävle hamn AB är en viktig och integrerad del i Gävle kommunkoncern och arbetar för att tillsammans med övriga koncernen uppfylla de långsiktiga mål, program och strategier som kommunfullmäktige fastslagit. Bolaget ska aktivt verka för att uppnå de fem kommunövergripande målen tillsammans med de tre strategiska programmen för ett socialt hållbart Gävle, en klimatneutral och miljömässigt hållbar kommun samt ett rikt och konkurrenskraftigt näringsliv. Målen och programmen ska följas, integreras i styrningen och följas upp.

Ansvarsfull arbetsgivare – kommunkoncernen ska vara ett föredöme som arbetsgivare genom att erbjuda personer med funktionsnedsättning praktik och arbete. Bolaget ska som del av kommunkoncernen på sikt uppnå att 2 % av alla medarbetare tillhör denna grupp.

Gävle hamn utgör ett viktigt gods- och logistiknav för hela Mellansverige. Gävle hamn ska vara det självklara godsnavet för sjötransporter i området och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i vår region. Bolaget ska ta en ledande roll i utvecklingen av Gävleregionen som ett logistiskt centrum.

Gävle hamns utveckling ska medverka till att behovet av effektiv hamnkapacitet inom hamnens upptagningsområde kan tillgodoses i ett långt perspektiv. Detta ska bland annat ske genom att bolaget, i nära samverkan med Gävle kommun, regionala organ och statliga myndigheter, framsynt planerar och verkar för en infrastruktur som ger god tillgänglighet till hamnområdet. Bolaget ska även aktivt medverka i utbyggnaden av hamninfrastruktur och logistiklösningar inom och i anslutning till hamnområdet, med syftet till att utveckla hamnens kapacitet och en långsiktig hållbar utveckling.

Bolaget ska ta en ledande roll i utvecklingen av ett hållbart och klimatneutralt logistiknav. Bolaget ska även medverka till utvecklingen av ett långsiktigt hållbart samhälle och fossilfria transport- och logistiklösningar i ett större perspektiv, då hamnen utgör en viktig del av det regionala och nationella godstransportsystemet. Utvecklingen ska ske genom att bolaget framsynt planerar och verkar för att möjliggöra fossilfria och energieffektiva transport- och logistiklösningar, regional logistik för infångning av koldioxid samt omställning till hållbara lokala och regionala energisystem.

Bolaget ska, genom samverkan med myndigheter och andra intressenter, verka för att säkra tillgång till den effekt och el som krävs för att säkra effektiv hamnkapacitet, nya etableringar och ett klimatneutralt logistiknav i ett långt perspektiv.

Bolaget har uppdraget att tillse att hamnordningen efterlevs samt att utforma och tillse efterlevnad av hamnregler och hamnföreskrifter.

Bolaget ska leda och koordinera trafiken inom hamnområdet på land, i hamnbassänger och i hamnens farleder. Bolaget ska tillse att anvisningar och trafikregler följs och att trafiken i övrigt respekterar regler om säkerhet och ordning.

Bolaget har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik terminalverksamhet. Gävle Hamn AB ska medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga, miljömässigt hållbara och säkra hamn- och logistik tjänster för att möjliggöra fortsatt tillväxt. Tillgängligheten i terminalerna ska garanteras på en icke-diskriminerande grund.

Gävle Hamns utveckling ska ske i lämpliga former av samverkan med terminaler, varuägare, myndigheter och andra intressenter. Infrastruktur, verksamhet och organisation ska utvecklas i takt med EU:s förändring, den snabba utvecklingen i Östersjöregionen samt transportmarknadens krav.

Gävle hamn har en strategiskt viktig funktion för bland annat godstransporter i Mellansverige. Bolaget ska, genom samverkan med myndigheter och andra intressenter, planera och verka för att Gävle hamn ska möta regionala och nationella krav på hamnens med avseende på säkerhet och beredskap.

Bolaget ska vara en aktiv möjliggörare för att lokala och regionala elproduktionsetableringar ska kunna genomföras så snabbt som möjligt.

Bolaget skall inte ha några särskilda fördelar som gynnar bolaget ekonomiskt i förhållande till näringslivet.

5. Styrmodell

Bolagets styrmodell är en styrmodell med fem kommunövergripande mål med underliggande beskrivningar och förhållningssätt.

6. Ekonomiska mål för bolagets verksamhet

Före ändring;

Bolaget skall årligen lämna en aktieutdelning på 14,1 mnkr till Gävle Stadshus för vidareförmedling till Gävle kommun. Av utdelningen avser 11,6 mnkr kompensation för ändrad lånestruktur samt täckande av Gävle kommuns kostnader till Trafikverket avseende elektrifiering av järnvägen till hamnen och 2,5 mnkr avser övrig kostnadstäckning inom Gävle kommun.

Efter ändring;

För att möjliggöra ett fastställande av en koncernbudget ställs ett årligt avkastningskrav (resultat efter finansiella poster) på bolaget som uppgår till 23,6 miljoner kronor för år 2025.

En bibehållen soliditet på 20% med en långsiktig målsättning om en soliditet på 30% samt avkastning på totalt kapital med 3-7% (genomsnittlig de senaste 5 åren) för perioden 2025-2028.

Bolaget ska lämna en aktieutdelning på 11,6 miljoner kronor till GSAB för vidareförmedling till Gävle kommun.

Bolaget ska i samband med delårsbokslut och årsbokslut lämna redovisning av resultat per affärsområde till moderbolaget. Avstämning av avkastning stäms av mot branschens förutsättning i och med avlämnat årsbokslut.

7. Budget, verksamhetsplanering och bokslut

Bolaget ska följa de av moderbolaget utfärdade anvisningarna för budget, verksamhetsplanering, delårsrapporter och årsredovisning.

Bolagets budget och verksamhetsplan ska ligga till grund för kommunfullmäktiges ställningstagande till revidering av ägardirektiv under punkt 4 och 6 ovan.

8. Underställningsplikt

Kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas såvitt avser

- större investeringar
- principiella taxekonstruktioner och andra normbeslut
- bildande, förvärv eller avyttring av dotterbolag
- ändring av aktiekapital
- förvärv av aktier eller andelar i andra bolag eller föreningar av strategisk betydelse för verksamheten.
- ny eller ändrad verksamhetsinriktning.
- övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt.

Bolaget ska därutöver tillämpa den operativa beslutsordning som fastställts för bolagskoncernen.

Bolaget ska tillämpa de riktlinjer som finns antagna för uppföljning av personalens eventuella bisysslor.

9. Revision

Med utgångspunkt från den ansvarsfördelning som enligt Aktiebolagslagen ska gälla för revisorer och lekmannarevisorer, krävs att samverkan sker under granskningsprocessens alla moment så att onödigt dubbelarbete undviks.

10. Bolagets medverkan i kommunal planering

Samhällsnyttan ska hävdas före affärsnyttan genom ett mer långsiktigt ansvarstagande och genom att följa ägarnas fattade beslut om särskilda prioriteringar.

Bolaget ska vederlagsfritt medverka i kommunal planering, energiplanering, beredningsplanering, exploateringsplanering mm, samrådsförfaranden kring taxor och avgifter, samt vid beredning av motions- och interpellationssvar.